

CURIERU ROMANU

Pretul prenumeratiei pentru Curierul Român impreună cu Buletinul Oficial, este de doi galbeni pe an; iar in parte anul quâte un galbenu.

Abonarea se face în Bucuresti, la

Gazeta

POLITICA, COMMERCIALA

SI

Litterară.

Redactie si la D. Iosifu Romanovu; la judece la CC. Cărmuiri si la DD. Profesori.

Aqueastă fôie ese de doê ori pe septemână, Martea si Sâmbăta, iar Buletinul de patru ori.

ANUL XVIII. N°. 68.

BUCURESCI.

SĂMBĂTĂ, 24 AUGUST 1846.

M O L D A V I A.

În Albina Românească din 15 August citim cu destulă intristare următoarele linii:

Prcea-înălțatul Domn au luat în 8 August înălțarea intristătoare de rănosarea fiului seu Prințul Mihail, urmat în 23 Iulie la Como lângă Milano.

După astă nenorocită întâmplare M. S. Doamna, părăsind Italia, mi trecut pe la Viena, pe vasul de vapor au agiuns în 10 la Galați. M. S. au urmat îndată a ei călătorie la Flămânzi, unde au agiuns în 13 August.

Estă întâmplare, atât de dureroasă pentru strălucirii prinții, au produs o simțitoare înmărmurire la toate clasele lăicitorilor, preceditoare durerii a Î. SS. Domnului mi a Doamnei.

Doamna lui Radu Negru mi Bardul.

I.

E splendidă masa mi vinuri străine

Se varsă sunând:

Prin kune de aur; iar Negru rîzînd

Se scoală s'înkine.

Aici kavalerii vestiți în bîtaie

Prin luntele lor,

Ku dame brunate, ku dame bîlaie

Borbesk de amor.

Iar Doamna frumoasă, mi dulce soție

Ku okii în jos

Lasă s' se vază a sa bukurie

Rizînd brațios.

«S' vie străinul, s' kante afară

« Se kante aici!

« Ama vorbi Negru, — mi toți așpentar! —

« Străinul vine.

« Ku voi bukurie mi dulce plăcere,

« Oasneți străluciri!

« Și viața v' kure ka riul de miere

« S' și feriți!

II.

« Dar ce ai tu Doamnă? Ce iute schimbare?

« Ce ai de susuni?

« Ka sninul ție galben tu kapul inklini,

« O dulce suflare!

« De ce tristi, oasneți? ô Doamne frumoase?

« De ce stați terkînd?

« Ia harna streine, ku plete auroase,

« Ia harna kurînd!

« Și sure mulțumire s'ți dați lui îndată

« Tot ce am mai skump eu

« Adduceți kupa în aur turnată

« Și kiar kalul meu!»

« — La alții dați kune; la alți dați kalul

« O Doamne, eu kânt

« Kum fime plonul, kum murgur valul

« Kum geme un vînt!»

Și Bardul încete o dulce kântare;

Oasneți uimigi

Surrid de plăcere, se kred feriți

Demartă pahare.

III.

« Riuri de lakrîmi eu am vîrsat,

« Și intristarea'm ne fruntem sboarg;

« E reche lumea ce m'înkongioarg

« De kînd ne mine tu m'ai uitat.

« Numai în ride mie plăcere;

« Tîrîng vîk fruntea inklin;

« Viața mea este un lung suspin

« Ce des din nientu'm scoate durerea.

« Anii mei tineri s'ar intrista

« K'achelle roze ce se inklin

« Kînd aurora numai lumîn

« Junelor frukte ce s'a kîskat.

« Însă amorul vîk lăcepe

« Însă ku'n tîrîng ce s'a sdrobî,

« Astfel n'o floare ce-a vedezit

« Suava ro' tot strălucete

« Adesea kare un gînd umor,

« Ka aurora printre morminte
 « Трєкѣнд прїн сѣну'м mi-aduce aminte
 « De kinu'ї dulce, surprizator.
 « Atunчи de roze inkununtatъ,
 « Pe cherul zilleї de diamant,
 « Strѣbagї seninul de adamant
 « Шї lѣngѣ mine nїї de odatъ.
 « Atunчи adoarme al meu susnin;
 « Xарна esaltъ кѣтѣгї de miere;
 « De voluntate mi de plѣcere.
 « Luna surrїde sus in senin;
 « Кѣчї dulчї, suave, buzele tale
 « Atunчи сѣrutъ fruntea mea blѣnd,
 « Шї aure bukle eu simy stergѣnd
 « De valde lakгѣmї genile melle.
 « Пїнѣ че окї'м se vor uska
 « Ka dѣz rїurї suumegъtoare,
 « O dulce angel, tinѣrѣ floare
 « Nu poциu ne tine a te uїta
 « O filomelѣ пїнѣ че moare
 « Asfel arunkъ окїї ne flori,
 « Шї ne ghirlande de сѣrbѣtorї
 « Murind ea inkъ ar vrea сѣ sboare.
 « O rugъciune am сѣ'її fak eu,
 « Шї apoi fruntea'm сѣ se inkline:
 « Ah! Barsъ dѣz lakгѣmї line
 « Кѣнд se va putea stinge susninul meu!»

IV.

Шї Bardul onreїte кѣntarea d'odatъ:
 Ei numai putea
 Сѣ кѣnte de lakгѣmї; iar Doamna plѣzgea
 Шї ea d'astъ datъ.

V.

A doaz-zї insъ neskarїї гѣsirѣ
 La Argem neskuind,
 Un june kadaver, mi apoi кѣтѣnd
 Aflarѣ ш'o lirѣ.

К ѣ н т е к .

Baї! Un fok mѣ arde! arz mi tremur eu!
 Ka un krin in vinturї, bate nientul meu.
 Okї'm barsъ lakгѣmї mi tot de odatъ,
 Razele aurorїї in fagъ'm s'aratъ.
 Kugetele mele sunt ka niचे norї
 Шї tot de odatъ ka dulcele zorї.
 Blestem muritorїї m'ale lor susnїne
 Шї tot de odatъ afflu toate bine.

Кѣнд pe karuї murgїї eu voesk сѣ sbor,
 Кѣнд гѣsesk кѣ viada e numai amor.
 Шї ku toate ачестea dorul meu чel mare
 Anais l'ar atinge ku o сѣrutare.

К ѣ н т е к

I.

Roa serelor че vine
 Krinїї stїnuї a intinerї.
 Dar plѣчerea numai vine
 Anїї miei a 'nveseli.

II.

Bino, bino desfatate,
 De alїnѣ al mieu dor,
 Bino, bino сѣrutare
 Dulче mi suav amor!

К ѣ н т е к .

Luna doarme gracioasъ
 Peste roze, neste krinї;
 Iar tu dulcea mea frumoasъ
 Eїї depeantъ mi susnїnї!
 Dormї frumoasъ konїlїѣ,
 Dormї mi numai susnїna,
 Dormї mi'm dѣ a ta gurїѣ
 Dulче a o сѣrutѣ.

D. BOLDINEANU.

INDUSTRIA INGLEZЪ.

(Urmare.) *)

Progresurile че face Inglїtera in monopolizarea ia-
 dustrieї inului сѣnt de сѣrbїat pentru toate naїїile. Ea
 пѣrѣ akum netrekѣnd in sistemul prohibitif (ouitor)
 al vѣmilor, au ourit intrarea in pѣrїile suuse skin-
 truluї seu a tuturor artikulilor industrieї inului, in
 їnfїїnѣnd fabriчї urїane mi de chele pentru a кѣrora
 aflare Napoleon giurcea o premїe de dѣz milioane fr.
 au aguns a manufaktura inul maї bine mi al vinde maї
 estїn de кѣt toate chele-lante popoare. Akum Inglїtera
 їnчepѣnd a nuїe in praktikѣ prinчїnurile sistemuluї
 komercial a luї Adam Smith, кѣ prosperitatea (feri-
 чїrea) naїїilor nu poate сѣ aїbъ altъ bazъ de кѣt li-
 bertatea komercialъ, se simte indestul de puternїkъ
 pentru a kumrїnde ku manufaktura sa toate naїїele

*) Bezi N° 67.

Европеї, unde ea se duce pe sigura ca mai mult se вѣндъ декѣт се кумпѣре. Идеїе аѣсте ну сѣнт Уто-мії; *) кѣчї Інглітера ау агиѣнс а да Інсумї Германіей пе аѣ де 58 (чїпчї-зеѣчї мї онт) мїліоне де франчї аѣ де Ін, мї Ін статурїле Інtrate Ін уїнеа вѣмїлор Цолфернїн с'ау адеверїт кѣ дїнtr'о мїе де лїбре де аѣ мѣханїкѣ, 999 се адук дїн Інглітера. Резултатурїле статїстїѣї франѣзе сѣнт мї мѣї вѣдерате: Ін Франѣїа Іа 1830 Інглітера адуѣа нумѣї 3,000 кілограме де tort еар Ін 10 (зеѣе) аї, адїкѣ пѣлѣ Іа 1840 сома аѣаста ау спорїт агиѣнѣнѣд а фї де 6,016,400 кілогра-ме де tort мї 3,716,000 коѣї де пѣнѣзѣ.

Проблема генералѣ, а Індустріей Інулї естѣ фортѣ комплїкатѣ; кѣчї атїнѣе ну нумѣї Індустрія агріколѣ, мануфакторїалѣ мї комерѣїалѣ, дарѣ мї аменїнѣнѣ ку трїстѣле еї резултатурї пе тоатѣ наѣїїле ѣе се окупѣ астѣзї ку дѣнса. Лунта наѣїїлор ѣе ау сїмѣїт Іовїтура ґріемїї Інтренрїндерї Інглезе, сїемѣ-ѣїне м'о поатѣ Ін-кїнїї, де пе ѣїфреле аѣтатѣ мѣї сус, кѣт поатѣ сѣ фїе де вѣтѣмѣтоаре. Наѣїїле Европѣї ау ремас Інвїнсе Ін Індустрія бумбакулї, кѣчї еї се продуѣе Ін ґрїлѣ тронїѣе; Інсѣ Ін Індустрія Інулї нѣдѣїдѣск а конѣѣа Ефектурїле монополїзѣрїї Інглезе кѣчї аѣста се про-дуѣе Ін Европа: Деаѣѣа Інсре агрікултура контїнен-талѣ с'ау Індрентат тоатѣ лунта мї нѣдѣїдѣа Германїей, Белгїей, Франѣїей etc. etc. Інсѣ, де алѣ партѣ, мї Ін-глітера, де мї ау агиѣнс ау адуѣе пентру хрانا фабрї-ѣїлор салѣ мѣї атѣте де марї провїзіоанѣ де теанкурї де Ін кѣт мї аѣеле де бумбак, тотумї нѣ мѣї пѣїїн ау алергат мї еа Іа агрікултурѣ мї мѣреаѣ кѣ Ін тоатѣ Інтренрїндерїле Індустріей салѣ ау фѣкѣт а се аконѣрї ку Ін депѣрґїнїте ле кѣмнїї а Ірландей, Індіей мї а тѣту-рор колонїїлор салѣ.

Мї Ін адевѣр, мѣї Ін аїнте де тоатѣ, агрікултура трѣбуѣ се продуѣѣ о кантїтатѣ де Ін ну нумѣї деагїѣнс, мї бунѣ, дарѣ мї ку кѣлѣѣа ѣа мѣї мїкѣ. Аѣест елемент фундаментал Ін дїсегарѣа проблемей Індустріей Інулї ѣл поатѣ да тоатѣ моноарѣле, Іа кѣре кѣмнїїлор ну естѣ нре скїм. Ромѣнїмеа, нѣтѣнѣд а Іа партѣ Ін аѣаастѣ продуѣѣре, естѣ Інтересатѣ а о кїноаѣре мї аї да валора де кѣре естѣ сусѣпентїбїлѣ (Ін старѣ) Ін ґрї-лѣ Данубїне. Преокїнат де аѣестѣ ідеї м'ам невоїт не кѣт ам нѣтут, де а студїа кultura Інулї мї Імбун-нѣтѣїїлор Іаї, де а публіка Інрїн адаосул Фоаей Сѣтеїї мї Інрїн Календарул бунулї ґоснодар методурїле ѣе ле мѣї немерїте, мї ку Ін кѣвѣнт мѣ Іркаїї мї Іа а пегїїї ранортурїле аѣестей Індустрїї Ін Молдова ку мѣ-на кultiваторулї, мануфокторулї мї неґуїеторулї дїн ґарѣ. Огї кѣре ар фї ґрадул, Іа кѣре агїѣнѣ а се а-ґронїа де пегїїзїе, ѣїфреле ѣе мї с'ау пѣрїт кѣ експрї-меаѣзѣ адевѣратѣле ранортурї а ѣелор трѣї рамурї де Ін-

дустріе агріколѣ, мануфакторїалѣ мї комерѣїалѣ а Іну-луї дїн ґара поастрѣ, еу мѣ бѣкурїї аузїнд де ре-зултатул ѣе ау добѣнѣдїт, Ін јунѣ вѣрднїк де нумѣле стрѣлѣїт ѣе поартѣ, кѣре ле кѣпїґарѣ Інtr'аѣ сїнґур аѣ, пестѣ 3000 ґалбенї дїн кultura Інулї. Аѣаастѣ фантѣ мѣ скѣтепѣ де а ѣерка се мѣї Інtrѣ Ін демонстраґїа Імпортанѣей Інулї дїн ґарѣ; о асемѣне Інтренрїндерѣ де мї с'ар парѣ кѣ ар фї нре наївѣ мї пентру публікул Іумїнат Іа кѣре адрѣез аѣестѣ консїдераґїї. Пентру аѣей ѣе Інtrѣ а манїа (пелукра) ѣїфреле мї а ѣїтї Ін елѣ ку 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0; дарѣ адевѣрїл ку-прїнс Ін trѣнсе ле, естѣ де прїсос кѣ сѣ Іа мѣї дау арме Ін протїва Імбелор сїмѣлоаѣе, адевѣрїл ексістѣ; кѣчї Ін ґарѣ се самѣнѣ мї се тоарѣ мї се Інде Ін, мї аїої Іа аѣаастѣ трѣбуїм а кѣтатѣ, дарѣ ну Іа мѣл-їїме ле де скїмбѣрїї ѣе пѣїнѣѣат модїфїкѣ ѣїфреле а-ѣестор соїурї де пегїїїї. Ренетѣз дарѣ кѣ Ін Індуст-рїа агріколѣ а Інулї пегїїїд пентру ґарѣ Ін бїїтор Ін Ін де просперїтатѣ.

Інtrѣ бїне кѣ тоатѣ Індїстріїле сѣнт сурорї мї кѣ Іа пѣ алѣ се агїїтѣ; Інсѣ ґадїкѣнѣдѣ ле о Інtrѣїїме де Інtrѣ се вѣд ранортурїле а тѣте-трѣле Індустрїї Інтре сї-не, Іесне пе Інкрѣдїнѣнѣм кѣ Індустрія агріколѣ алї-ментѣаѣзѣ (хрѣнѣпѣ) пе тоатѣ ѣе ле-Іанте мї Інрїн Ін-таре естѣ аѣа мѣї Імпортантѣ Ін дїсегарѣа Іа а про-блемей Інулї ку кѣре пе окупѣм. Чїне поатѣ астѣзї се ворбеаскѣ де агрікултурѣ, де мѣнѣфактурѣ мї де комерѣїї фѣрѣ кѣ сѣ ну ѣїтезе де мїлѣр пе Інглітера? Естѣ нре о наѣїї пе ґлоб, кѣре се фїе агїѣнс Іа Ін ґрад атѣта де марѣ де перфекѣїе Ін Інtrѣре Індустрїїле агріколѣ, мануфакторїалѣ мї комерѣїалѣ? Естѣ нре Іа кѣреа сѣ мерїте астѣзї де а фї медїтатѣ мї Інtrѣ мѣї мѣл де кѣт аѣаастѣ Інглеѣзѣ? Інtrѣ ґїлѣ ѣе пе дѣ D. Mac Queen пе аратѣ кѣ аѣаастѣ ґарѣ агїѣнѣ Іа ѣел мѣї Інtrѣ ґрад де перфекѣїе Ін Індустрїе, естѣ да-тоаре пентру авїїїа еї генералѣ агрікултурей. Авїїїа наѣїїналѣ а Інглітерей сѣ Ін Інtrѣнѣнт, кѣчї пѣнѣнtrѣл еї кultiвїт арѣ о валорѣ де доб-сїре-зеѣе орї мѣї марѣ, де кѣт аѣа а канїталурїлор аґаїатѣ (Інtrѣбуїте) Ін ма-нїфактурѣ мї комерѣїї; валора Індустрїей агріколѣ а Ін-глітерей естѣ астѣзї де 107,637,500,000 франчї, мї а-ѣаастѣ валорѣ с'ау кѣпїтат Інrїн Імбуннtrѣїїї Ін аґлї-културѣ, кѣре де о јунѣтатѣ де вѣак с'ау Інtrѣ спорїт, Ін кѣт астѣзї естѣ де трѣї орї мѣї марѣ де кѣт ѣе ера ку 50 де аїї мѣї Ін Інtrѣ. Асемѣне фанте сѣнт дѣ-стѣле пентру а не Індемнѣа де а кѣтатѣ де Ісворул ѣел мѣї Інsemнат ал венїтурїлор ґерїї мї де Індустрїа ѣа фїн-дamentalѣ а Інавїїїїї публіѣе, ку аѣаастѣ вом нѣтеа форма мї Ін Індустрїа агріколѣ а Інулї о ґреутатѣ дѣ-стѣл де Інsemнатѣ де арїпкат Ін кумпїїїа ѣе оспїїлѣаѣзѣ (Інtrѣтепѣ) астѣзї Інтре Індустрїа Інулї дїн Інглітера мї Інтре аѣа дїн тоатѣ ѣе ле-Іанте статурї а Европѣї.

Ла пої, кѣ мї пе аїїре, Інtrѣегїїїїїлор економїѣ с'ау скїмбат мѣї мѣл сѣу мѣї пѣїїн, де аѣаа Інtrѣнѣд

*) Утопіа, кївѣнт ґрѣк, се Інтрѣбаїїїїїаѣзѣ Іа ідеїле ѣе Інtrѣїїте ну се пѣт Інtrѣнtrѣа.

la o parte pe Români ce nu mai poartă cătămii manufacturate în casă, (de pânză de casă) mulțimea poporului urmează cu credință vechiul obicei a țerii, care măcar de far fi mi mormit dela faimoasa gintă romană a căria îmbrăcat purta cătămia făcută de împletăș, totuși el va perde căci nu va pute scăpa de influența maminilor aflate de genia veacului nostru, prin urmare românișoă nu numai va primi această influență ca pe o bine-facere, dar și încă e va putea mi domni prin produsele brute a agriculturii sale. Inul industriei noastre agricole i se deskide o nouă eră (epochă). Inul nostru va fi căutat de Germani, mi Francezi cu toate cele-lante staturi koalizate în provincia Angliei, mi de Anglita; căci hunta între aceste țării este stărnită de industria manufacturii a inului, mi biruința este predestinată (menită) pentru această parte care va dobândi dela agricultură în mult, bun mi estin. Ci apoi poziția geografică a Românilor, fiinduși în împrejurări foarte favorabile, pentru a produce în mult, bun mi estin, negremit industria agricolă a Românilor va să fie solicitată de două interese contrare. Până acum Germania indeobște au avut la noi monopolul articulilor industriei manufacturale a inului skimbând ținurile, bșmalele, xasalele etc. etc. pe produsele brute a agriculturii țerii. De acum însă înainte Anglita și va face konkurență mi la noi. Aceasta au mi înțenut a se ivi mi la pruba făcută, de numita magazine Engleze din Iamă, mulți din cei legați cu comerțul Lincolni mi a altor staturi a Germaniei au mi înțenut a se alarma.

Moldovanul e plecat din firea lui cea bună a face trebi cu această partidă, care și vinde mai estin articulele manufacturate, mi sântem încredințari că își sat înru am însă nișanta ce eau tras nekile statute a țerii, va kontinua acest principiu al sistemului comercial mi am și vinde produsele brute a agriculturii sale acestei partide ce i le va plăti mai bine; căci ce pasă binelui publik mi avuției particulare ca Românil se poarte obiecte manufacturate în Anglita, sau în Germania? Destul numai ca ele să fie cele mai bune mai trainice mi mai estine ori din totro de ear veni.

Дакъ, din toate cele ce am zis până acum, am și vorozit, ca să fi putut îmbrățași ținitorilor idea despre imortenta industriei agricole, ama cum mi se arată înainte ochilor mei, altmăca ostentorul Român va scăpa de a blestema progresurile mehaniceii aplicate acum mi la pregătirea manufacturii a inului. Românul urbind industria inului numai din partea agricolă nu numai, nu va fi ekspozat la krudele nenozități ce vin după o diskoverire nouă mi lasă fără pînă de toate zilele pe ostentorii fabricilor, dar și mai vartos se va folosi de toate afșurile ce mikșorează prețul articulilor manufacturate, okupând în producerea industriei agricole a inului o poziție foarte fa-

vorabilă interesurilor sale mi foarte interesată tuturor țăriiilor industriale a Europei. La această ținind dorok ca asemenea idei să poartă fi de povățuire în interesele generale, tuturor acelor ce se okupă cu producerea; ca ama fie-cine făcânduși în parte interesele sale, aceste se konvergeș (ințentreze) către acele publice mi naționale, după cum să urmează aceste aice în Anglita.

London in 15 Iulie 1846.

I. Ionesco.

Î N Ţ I I N Ţ R I.

«O pereche case cu gang pș dedesunt în podul Beilikului din mahalaoa Sfintului Ioan vșnșeaoa de romu cu N° 1167 alle dumneaei Basilicii Kostantin, sunt de vinzare, alle căria îmbunătățiri sunt chelle următoare,

Iar sure mai bunș kupoșingș doritorii vor veni însumi a le vedea în fiinș, căci multe din chelle ce are nu să trek prinș această.

1) Șase odși în katul deasupra din care sunt 5 zugrăvite, iar salonul îmbrăcat pșgerii cu hirtii, însă aceste 5 odși sunt așernute cu parketuri, asemenea mi katurile lor, cu uie de frasin cu lustru, mi geamurile kristal.

2) O sală la mijlokul lor zugrăvită mi această, așfarș spre girleș gșlărie cu geamlăkuri, în rindul cărora sunt 3 odși, mi 2 plimbări, iar în mțna dreantă 2 odși, kuhnie franțozeskă, mi 2 plimbători, toate acestea zugrăvite.

Katul de jos.

3) Patru odși zugrăvite mi kuhnie, i galerie tot cu geamlăk, skarș de niatrș, asemenea mi în dreanta.

4) 4 Pșnișe mari, i alte două mai mișă nekum mi 4 pe lingș acestea beșiri.

5) O șpșlătorie cu balkon deasupra.

6) Un grajdii de 6 kai, un monron de două trșșuri mi o odaș de vizitiu, kurtea toată așernută cu neatrș, despre marginea anei girlei; temelii aproane de 2 stinșini de neatrș, pentru ferirea a ori ce plimș sar nutea întimla, skara kaselor de jos mi pînș în katul de sus franțozeskă cu parkălikuri de fer mi alșmuri.

Doritorii se vor înșșșina la dumneaei prouietășeasa care se aflș lokuind kiar întrăceste case.